

Bestuursrapportage

najaar 2016

Versiebeheer

Versie

Versienr	Auteur	Opmerkingen
0.4	J. Homburg E. Roelenga J. Roorda	Voor Behandeling in het DB

Distributie

Versienr	Datum	Verspreid aan
0.3	22-9-2016	MT-GGD
0.4	06-10-2016	DB GGD
0.5	2-11-20156	AB GGD

Documenteigenaar	S. Douwstra
Vastgesteld door	Algemeen bestuur
Datum vaststelling	
Geplande evaluatiedatum	n.v.t.
Digitale vindplaats	Corsa nummer:

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
1. ALGEMEEN BEELD	4
2. STAND VAN ZAKEN IN HET WERK	7
2.1 Vernieuwen vanuit basistaken (uitvoering bestuursagenda)	7
2.2 GGD als vertrouwde adviseur	7
2.3 Modernisering Governance	9
2.3 Ontwikkeling van dienstverlening	10
2.4 Ontwikkeling van de organisatie	11
3. STAND VAN ZAKEN IN RISICO'S	13
3.1 Weerstandsvermogen in relatie tot financiële risico's	13
3.2 Weerstandsvermogen	13
3.3 Overzicht significante risico's	14
4. STAND VAN ZAKEN IN HET GELD	16
4.1 Algemeen financieel beeld 2016	16
4.2 Actualisering Voorjaarsbestuursrapportage 2016	16
4.4 Resultaat uit programma's en producten 2016	17
4.4.1 Programma Gezondheid	17
4.4.2 Programma Service & Samenwerking	19
4.4.3 Algemene baten en lasten	19
4.5 Projecten met een beperkte looptijd	21
4.6 Investerings	21
4.7 Prognose 2017 en verder	22
BIJLAGE 1: HET INSTRUMENT BESTUURSRAPPORTAGE	24
BIJLAGE 2: PROJECTEN	25

1. ALGEMEEN BEELD

Voor u ligt de Bestuursrapportage najaar 2016. Voor GGD IJsselland is 2016 in meerdere opzichten een 'oogstjaar' te noemen. Er zijn tot en met het derde kwartaal belangrijke resultaten behaald in de Jeugdgezondheidszorg, de huisvesting en de realisatie van de bestuursagenda. Ook op andere onderwerpen is inhoudelijke voortgang geboekt.

Jeugdgezondheidszorg

Vanaf 2011 is stapsgewijs de Jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen aan de GGD overgedragen, met het doel een integrale preventieve zorglijn voor jeugd van 0-18 vorm te kunnen geven die bovendien optimaal aansluit bij de jeugdzorg die gemeenten coördineren. Om de integratie vorm te geven is gewerkt langs twee lijnen: een inhoudelijke en een financiële. Met het masterplan JGZ is inhoudelijk vorm gegeven aan een het nieuwe basispakket JGZ met een doorlopende zorglijn. Het aanbod is meer risicogericht en vraag gestuurd dan voorheen. Het nieuwe programma wordt vanaf september 2016 uitgevoerd. In juni 2016 heeft het algemeen bestuur een besluit genomen over de bekostiging van het nieuwe basispakket JGZ voor 10 gemeenten in IJsselland (met Steenwijkerland is een aparte afspraak gemaakt voor uitvoering van alleen het onderdeel JGZ 4-18).

Bestuursagenda

De uitvoering van actiepunten uit de bestuursagenda 'Vernieuwen vanuit basistaken' naderen haar voltooiing. De adviezen van de werkgroepen Governance en Financieel advies worden eind dit jaar verwacht en vrijwel alle voorgenomen activiteiten om de vertrouwde adviseur van gemeenten te worden, zijn ter hand genomen.

Daarmee is de bestuursagenda niet af. De ontwikkelingslijnen uit de bestuursagenda blijven aandacht van de GGD vragen. Met het bestuur is afgesproken om in een bestuurdersconferentie de stand van zaken te bespreken en de verdere richting van de GGD te bepalen. Deze conferentie zal begin 2017 worden georganiseerd.

Versterking maatschappelijke zorg

GGD IJsselland werkt hard aan het leggen van verbindingen tussen actoren in het sociale domein. De verbinding van de GGD met het sociale domein krijgt op meerdere punten vorm door concrete uitvoeringsactiviteiten die aansluiten bij de maatschappelijke zorg. Hierbij stippen we de volgende aan:

- Participatie aan het vormen van een centrum voor seksueel geweld. Dit centrum is er op gericht om met meerdere partijen snel en adequaat ondersteuning te bieden aan slachtoffers van seksueel geweld. GGD IJsselland participeert onder meer met de inbreng van twee casemanagers, forensisch geneeskundigen en soa-verpleegkundigen.
- GGD'en in Nederland zijn in beeld om vorm te geven aan een meldpunt van onverzekerden, met name om deze doelgroep in beeld te hebben en zo nodig adequate maatschappelijke zorg te kunnen verlenen.
- GGD IJsselland participeert in de versterking van zorg aan statushouders in gemeenten. Dit als uitvloeisel van het convenant dat de VNG met het Rijk heeft gesloten.
- Na een periode van onzekerheid heeft GGD IJsselland met de politie een hernieuwde overeenkomst gesloten over de uitvoering van forensische geneeskunde.
- GGD IJsselland werkt met acht gemeenten aan het toezicht Wmo. Na een projectperiode van anderhalf jaar wordt nu een dienstverleningsovereenkomst opgesteld met structurele afspraken voor de komende jaren.
- Het aantal taken bij de Centrale Toegang voor Beschermd Wonen neemt nog steeds toe, en zo is de CT een belangrijke partner geworden in de wereld van Beschermd Wonen.

Huisvesting

Na ruim een jaar renoveren en dus een tijdelijke huisvesting van de GGD, heeft de organisatie vanaf mei 2016 weer haar intrek genomen in de gerenoveerde hoofdvestiging aan de Zeven Alleetjes. Het kantoor combineert haar monumentale karakter met een eigentijds flexibel kantoorconcept en biedt een structurele werkplek aan meer dan 100 medewerkers en 6 externe partijen die ruimte huren. Daarnaast is het een prima aanlandplek voor andere GGD-medewerkers en ketenpartners. Daarmee draagt het kantoor in belangrijke mate bij aan het samenwerken binnen de GGD, maar vooral met anderen! In financieel opzicht bestaat onzekerheid op welke wijze het gebruik van het nieuwe kantoor aansluit bij de begrote exploitatie. Hiervoor is meerdere jaren ervaring nodig. Voorts is een bestuurlijke oplossing voor het probleem rond de aangetroffen asbest in verkochte panden in zicht.

Inspectiebezoeken

De inspectie voor de gezondheidszorg houdt toezicht op de uitvoering van de Publieke gezondheidszorg in Nederland. In het kader van het stimuleringsprogramma Publieke gezondheidszorg heeft de tweede kamer behoefte aan inzicht in de robuustheid van GGD'en in Nederland. Hiertoe heeft de inspectie in een relatief korte periode drie bezoeken aan alle GGD'en in Nederland gebracht. Eén had betrekking op het functioneren van de GGD in het algemeen, één op infectieziektebestrijding en één op Jeugdgezondheidszorg. De rapportages van deze bezoeken zijn nog niet beschikbaar, maar er worden voor GGD IJsselland geen bijzondere aandachtspunten of tekortkomingen verwacht. Over het algemeen was de inspectie tevreden over de kwaliteit van onze dienstverlening en in het bijzonder over de samenwerking met en betrokkenheid van gemeenten.

Financieel resultaat

De voornoemde ontwikkelingen hebben uiteraard ook gevolgen voor de exploitatie van de GGD. Er wordt echter gestuurd op het beperken van de gevolgen voor de bijdrage van gemeenten. Van de totale omzet van de GGD (22 miljoen Euro), wordt in 2016 74 % door gemeenten gefinancierd. 38% betreft de inwonerbijdrage, 36 % betreft inkomsten uit langlopende overeenkomsten met afzonderlijke gemeenten.

Financieel voorziet GGD IJsselland geen grote knelpunten om haar dienstverlening binnen de vastgestelde begroting uit te voeren. De knelpunten die in de Bestuursrapportage van het voorjaar zijn benoemd zijn, voor zover noodzakelijk, in de exploitatie verwerkt. Diverse ontwikkelingen, van overwegend incidentele aard, resulteren uiteindelijk in een positief resultaat van € 773.000.

Het resultaat wordt nader toegelicht in paragraaf 4 van deze rapportage.

2. STAND VAN ZAKEN IN HET WERK

2.1 Vernieuwen vanuit basistaken (uitvoering bestuursagenda)

Met de Bestuursagenda 'Vernieuwen vanuit basistaken' heeft het bestuur voor de periode 2015-2017 in twee ambities de opgave voor de GGD bepaald:

Ambitie 1 GGD IJsselland is onze vertrouwde adviseur
Ambitie 2 Moderniseren van de Governance

De ambities zijn in de Bestuursagenda vertaald in twee programmalijnen voor de GGD, die terugkomen in de programmabegroting en in het jaarplan van GGD IJsselland. Ambitie 1 (en de programmalijn daarbij) komt met name in het begrotingsprogramma Gezondheid aan bod, Ambitie 2 (met bijbehorende programmalijn) in het begrotingsprogramma Service en Samenwerking. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen kort beschreven.

2.2 GGD als vertrouwde adviseur

Wat is de bedoeling?

GGD IJsselland wil als de vertrouwde adviseur van gemeenten en met haar kennis en kunde een bijdrage leveren met relevante resultaten. GGD IJsselland is in de eerste plaats de gezondheidsdienst van de 11 gemeenten in IJsselland en die de wettelijke taken uit de wet Publieke Gezondheid uitvoert. GGD IJsselland fungeert daarnaast als uitkijktoren voor haar gemeenten: ze signaleert en monitort ontwikkelingen in de Publieke Gezondheid, adviseert haar gemeenten op basis van deskundigheid, legt voor gemeenten verbindingen en heeft oog voor kansen die zich voor gemeenten aandienen.

Om dit te bereiken heeft GGD IJsselland een goede samenwerkingsrelatie met gemeenten en ketenpartners en zorgt zij voor een positief imago. GGD IJsselland wil herkenbaar en zichtbaar te zijn voor gemeenten, inwoners en ketenpartners: ze levert goed werk en maakt duidelijk waar ze wel en niet van is.

GGD IJsselland is goed in haar adviesfunctie, ze heeft competente medewerkers en een goede positie in relevante beleidsnetwerken.

Om haar taak goed uit te kunnen voeren werkt GGD IJsselland hard om de regionale signalerings- en adviesfunctie op orde te houden. Daarvoor monitort GGD IJsselland relevante ontwikkelingen in de publieke gezondheid en gebruikt daarvoor informatie uit onder meer haar eigen registraties.

Activiteiten in 2016

Versterken van competenties van medewerkers

GGD IJsselland werkt nu enige jaren met accounthouders voor gemeenten. Dit zijn medewerkers die een vast aanspreekpunt voor de gemeente zijn en zich bovendien pro-actief informeren over de ontwikkelingen in de betreffende gemeente. De rol en functie van accounthouders is recent geëvalueerd en wordt als positief ervaren. De accounthouders werken actief aan het doorontwikkelen van hun rol. Voor alle medewerkers is een korte training bestuurlijke sensitiviteit ontwikkeld. Beleidsadviseurs en accounthouders hebben een intensieve (meerdaagse) training bestuurlijke sensitiviteit gevolgd.

In 2016 is de nieuwe systematiek van resultaatgerichte functioneringsgesprekken in de gehele organisatie gestart. Leidinggevenden zijn hierbij in staat om ontwikkelafspraken te maken en medewerkers te ondersteunen in het verwerven en gebruiken van competenties.

Het interne leer- en ontwikkelprogramma wordt voortgezet met trainingen, lunchlezingen en inspiratiebijeenkomsten.

Begin oktober vond een inspiratiedag plaats voor alle GGD-medewerkers.

Investeren in het netwerk met gemeenten en ketenpartners

Veel partijen in de regio hebben behoefte aan het scholing of training om beter te kunnen werken aan gezondheid in de eigen omgeving. Voorbeelden zijn van oudsher het onderwijs, maar ook huisartsen, het welzijnswerk, kinderdagverblijven, etc.

GGD IJsselland verkent in 2016 de mogelijkheden om te starten met een GGD Academy. De GGD Academy biedt vanuit GGD'en een scholings- en trainingsaanbod voor gemeenten en ketenpartners op het terrein van publieke gezondheid. Het is de bedoeling dat dit concept budgettair neutraal wordt aangeboden.

GGD IJsselland heeft de afgelopen maanden gemeenten en ketenpartners actief geïnformeerd over inhoudelijke ontwikkelingen. Voorbeelden zijn de OGGZ monitor die in juni is verschenen en de factsheets n.a.v. de jongerenmonitor die binnenkort verschijnen. Daarnaast zijn drie thematische bijeenkomsten voor ambtenaren georganiseerd ter ondersteuning van het lokaal gezondheidsbeleid en is een werkconferentie gehouden om de resultaten uit het evaluatieonderzoek van de drank- en horecawet te vertalen naar de praktijk.

Op 14 oktober wordt een symposium voor bestuurders belegd over het thema gezondheid in de nieuwe Omgevingswet.

De website van de GGD kent voor iedere gemeente een aparte pagina waar regelmatig relevante informatie wordt geplaatst.

Vernieuwing dienstverlening JGZ

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft haar aanbod vernieuwd. In de eerste plaats wil de JGZ een doorlopende zorglijn van 0 tot 18 jaar realiseren die aansluit bij de behoefte en leefwereld van kinderen en ouders. Daarnaast moet het aanbod voldoen aan de eisen van het vernieuwde basispakket preventie jeugdgezondheidszorg. In de derde plaats wil het preventief aanbod van de JGZ aansluiten bij de ontwikkelen binnen het sociaal domein. Door de nieuwe verantwoordelijkheden van gemeenten, verandert de samenwerking met het lokale en regionale veld. De dienstverlening en de werkwijze van de preventieve JGZ moet aansluiten bij het onderwijs, voorschoolse voorzieningen, de (curatieve) jeugdzorg, gezondheidszorg en eerstelijns voorzieningen.

De vernieuwing van de JGZ betreft een omvangrijk verandertraject. In samenspraak met de professionals is een nieuw integraal 0-18 JGZ contactmomenten schema samengesteld en zijn er integrale, teams 0-18 gevormd. In het voorjaar is deze uitwerking voltooid en zijn medewerkers geschoold en getraind. Vanaf september wordt volgens de nieuwe systematiek gewerkt.

De implementatie zal regelmatig worden geëvalueerd in samenspraak met ouders, jongeren, professionals en relevante samenwerkingspartners. Hierbij gaat het in eerste instantie over de diensten die de JGZ levert en de aansluiting en samenwerking met het sociale domein.

Inhoudelijk gaat de verandering van de JGZ voort. In het schooljaar 2016-2017 zal de focus vooral gericht zijn op de verdere inrichting van het preventieve aanbod JGZ voor jongeren van 12-18 jaar.

Voortzetten van inhoudelijke speerpunten en opdrachten

- *Verbinding met eerste lijn:* in 2016 richten we ons vooral op verbinding van jeugdartsen en huisartsen. Daarnaast besteden we aandacht aan de samenwerking van GGD en verpleeg- en verzorgingshuizen m.b.t. infectieziektepreventie en antibioticaresistentie.
- *Verwarde mensen / Ambulantisering GGZ:* GGD IJsselland heeft op verzoek van de gemeente Zwolle een advies samengesteld over zorg voor verwarde personen (advies over de invulling van

de 9 bouwstenen van het landelijke aanjaagteam). Hiervoor is met veel ketenpartners een gesprek gevoerd, zijn aanbevelingen gedaan en worden vervolgacties gestart d.m.v. werkgroepen.

- *Versterken monitoringrol, waarmaken signaleringsrol, beter gebruik informatie:* Samen met de gemeente Zwolle is de Jeugdindex tot stand gebracht. Tevens is een begin gemaakt met het themagericht presenteren van informatie (in de vorm van bijv. de OGGZ monitor en de evaluatie van de Drank- en Horecawet). Er zijn verschillende wijkprofielen voor verschillende gemeenten opgesteld.

2.3 Modernisering Governance

Wat is de bedoeling?

Voor de modernisering van de Governance zijn vier elementen relevant: inhoudelijke meerwaarde, stevige relatie met gemeenten, financiële control en juridische onderbouwing.

Inhoudelijke meerwaarde

Voor de inhoudelijke samenwerking vormt de programmalijn “GGD als vertrouwde adviseur” de basis. Bij de uitvoering van werkzaamheden vormt het ambtelijk-bestuurlijk samenspel van alle gemeenten en de GGD in de vorm van opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap een belangrijke dimensie. Een goede opdrachtgever is betrokken en stelt de opdrachtnemer in staat om zijn werk goed te doen. Een goede opdrachtnemer ondersteunt de opdrachtgever in het formuleren en aanscherpen van de opdracht en levert wat wordt gevraagd.

Stevige bestuurlijke relatie

Financiering en control

Transparantie in financiën en control draagt bij aan vertrouwen en stelt gemeenten in staat om op hoofdlijnen te sturen. Transparante sturing van financiering vraagt om nieuwe financiële afspraken die voor gemeenten inzichtelijk en functioneel zijn. De GGD zorgt ervoor dat de financieringssystematiek ondersteunend is aan haar adviesrol door passende afspraken met gemeenten.

Juridische afspraken

De gemeenschappelijke regeling vormt het kader dat effectieve sturing en besturing (Governance) mogelijk maakt. Binnen deze formele kaders worden verdere praktische afspraken gemaakt om de goede samenwerking vorm te geven en om financieel op orde te zijn en te blijven.

Activiteiten in 2016

Ten aanzien van het vertellen van het ‘verhaal’ van de GGD

De animatiefilm ‘Samen kunnen we het slimmer aanpakken’ is vanaf begin 2016 beschikbaar voor alle portefeuillehouders en ambtenaren om binnen de eigen gemeente te delen.

Vanwege de wisseling van de directeur (per 1 september 2016) zijn de voorgenomen presentaties in gemeenteraden uitgesteld. Op dit moment worden de mogelijkheden onderzocht om een werkbezoek voor gemeenteraadsleden aan de GGD te organiseren. Voorts wordt samen met ambtenaren Publieke Gezondheid van gemeenten een raadsbijeenkomst in het voorjaar voorbereid, die ook inhoudelijk ingaat op relevante ontwikkelingen en prioriteiten in lokaal gezondheidsbeleid.

Ten aanzien van transparante financiële afspraken

In 2016 is een omvangrijk traject afgerond met betrekking tot nieuwe afspraken over de financiering van de Jeugdgezondheidszorg. Door het samenkomen van de JGZ 0-4 (van twee thuiszorg-organisaties) en JGZ 4-18, was de financiering versnipperd en omslachtig geworden. Bovendien bestonden er historisch gegroeide verschillen in bijdragen van gemeenten. Daarom is gewerkt aan nieu-

we afspraken die met ingang van 2017 van kracht worden en aansluiten bij de vernieuwing van het basispakket preventie jeugdgezondheidszorg.

Ten aanzien van vernieuwing van Governance en financiële control.

Voor vernieuwing van de governance en vernieuwing van de financiële control zijn werkgroepen ingesteld. Beide werkgroepen beogen aan het einde van het jaar adviezen af te leveren. Voorts is een bijgestelde gemeenschappelijke regeling in procedure en deze zal eind 2016 worden vastgesteld.

Ten aanzien van vernieuwen van het productenboek

Een herzien productenboek wordt eind 2016 aan het bestuur voorgelegd. Naast herziening van het productenaanbod JGZ wordt beoogd om inhoud, kosten en prestaties meer met elkaar in verband te brengen.

Ten aanzien van het model met trekkingsrechten

Dit onderwerp is vooralsnog niet uitgewerkt.

2.3 Ontwikkeling van dienstverlening

Wat is de bedoeling?

Professionele ontwikkeling

GGD IJsselland is in belangrijke mate een kennisorganisatie met zeer uiteenlopende taken. Dit vraagt om zelfstandig werkende professionals die in staat zijn om zich aan te passen aan ontwikkelingen in de omgeving. Als organisatie willen we met elkaar leidende principes en waarden ontwikkelen die onze leidraad vormen voor het dagelijks handelen en maken van keuzen en nemen van verantwoordelijkheid door medewerkers.

Dienstverlening voor klanten

GGD IJsselland werkt voortdurend aan het verbeteren van haar dienstverlening voor klanten. Bereikbaarheid is hierbij een belangrijk aspect. GGD IJsselland wil klanten tijdens kantooruren, zonder lange wachttijd en persoonlijk te woord kunnen staan. Daarnaast willen we klanten de mogelijkheid geven om digitaal diensten van de GGD af te nemen (bijvoorbeeld het maken van een afspraak, inzien van gegevens over je kind, ophalen van een verklaring etc.).

Activiteiten in 2016

Het vormgeven van onze leidende principes en waarden

Op verschillende momenten werken we met alle medewerkers aan het formuleren van leidende principes. Voorbeelden zijn de visieontwikkeling op preventie binnen AGZ (door medewerkers AGZ) en het Masterplan JGZ (trajecten in 2015). Daarop voortbouwend is de afgelopen maanden met een groep medewerkers gewerkt aan een aansprekende vertaling van onze (enigszins) abstracte missie en visie.

In september hebben leidinggevenden zich samen gebogen over de richting voor het verder ontwikkelen van de organisatie. Uitgangspunt is meer werken vanuit de bedoelingen van de GGD en eigenaarschap van professionals die de ruimte moeten hebben om meerwaarde te creëren.

Ook is nagedacht over de vraag in hoeverre ons kwaliteitssysteem helpend is in het bereiken van onze inhoudelijke doelen (en hoe we voorkomen dat we een 'papieren tijger' onderhouden). Dit heeft geleid tot het aanpassen van de wijze waarop we ons kwaliteitsbeleid toetsen.

Verder ontwikkelen van het Klantcontactcentrum

In het nieuwe kantoor aan de Zeven Alleetjes is een Klantcontactcentrum (KCC) in gebruik genomen. In één ruimte worden *alle* publieksvragen (telefonisch en via mail) afgehandeld of doorgeleid naar inhoudelijk deskundigen. Daarmee is ook de functie aan de receptie veranderd: de medewerker fungeert als gastheer of gastvrouw (en neemt geen telefoon aan).

Voor GGD'en is dit een relatief nieuw concept, waarin GGD IJsselland zich voorloper mag noemen. Gezien de uiteenlopende vormen van dienstverlening (en daarvoor benodigde kennis) vraagt dit veel samenwerking binnen de organisatie.

Aandacht voor dienstverlening aan specifieke doelgroepen

Evenals voorgaande jaren is er in 2016 ook veel aandacht geweest voor asielzoekers en vluchtelingen. Naast de publieke gezondheidszorg voor de mensen die verblijven in een azc of andere opvanglocatie, is ook veel aandacht en energie gegaan naar de statushouders in gemeenten.

2.4 Ontwikkeling van de organisatie

Wat is de bedoeling?

Flexibel werken

De opdracht aan de GGD verandert regelmatig en ook de context waarin we werken. Dat vraagt om flexibiliteit. Dit kan o.i. alleen als medewerkers ruimte en verantwoordelijkheid krijgen en nemen om het werk naar behoefte in te richten.

Om mee te kunnen bewegen met de veranderende context waarin we werken, willen we elkaar intern en extern meer opzoeken en gebruik maken van elkaars kwaliteiten. In een omgeving waarin we flexibel werken, kunnen ook effectiviteit en efficiency toenemen.

De renovatie van het gebouw in Zwolle biedt de kans om de fysieke omgeving daarvoor te creëren. Vanzelfsprekend zal hierna ook naar overige locaties worden gekeken.

Tot slot willen we een inspirerende werkgever zijn die flexibele medewerkers ook een flexibele en inspirerende werkomgeving biedt.

Systemen in dienst van het werk

GGD IJsselland kiest ervoor om de 'bedoeling' van ons werk het uitgangspunt te laten zijn voor de organisatie ervan. Hierin hebben professionals een centrale rol. Wij willen hen in staat stellen om datgene te doen dat bijdraagt aan het resultaat dat ons voor ogen staat. We streven ernaar dat systemen volgend en helpend zijn in het werk van professionals.

Activiteiten in 2016

Flexibel werken in de vernieuwde werkomgeving

De verhuizing naar de vernieuwde kantooromgeving aan de Zeven Alleetjes is voltooid. In de nieuwe omgeving heeft geen enkele medewerker een vaste werkplek.

Het flexibel werken moet nog verder worden vertaald in digitale hulpmiddelen. Verwacht wordt dat eind 2016 de hardware grotendeels is aangepast, in 2017 wordt de ontwikkeling van gebruikte systemen verder ter hand genomen.

Verder verbeteren van de bedrijfsvoering

In het voorjaar is een herziene versie van de dienstverleningsovereenkomst met de afdeling Bedrijfsvoering van Veiligheidsregio IJsselland vastgesteld. De overeenkomst is completer en concreter gemaakt. Voorts wordt stapsgewijs de dienstverlening beter aangesloten bij de wensen van de GGD. De stappen die hierin zijn gezet:

- Voorbereiding van de aanbesteding van een nieuw personeels- en financieel systeem
- Vernieuwing van de ICT hardware: In het kantoor aan de Zeven Alleetjes is een nieuwe serverruimte gerealiseerd die tevens dienst doet als back-up voor de serverruimte aan de Marsweg van

de Veiligheidsregio. Tevens is apparatuur voor medewerkers van de GGD vernieuwd, waardoor medewerkers in staat zijn mobieler te werken.

In 2016 is binnen GGD IJsselland ruimte beschikbaar gemaakt om het informatiemanagement te versterken, om meer gestructureerd en doelgericht te werken aan digitalisering en informatisering. Er is een verkenning gemaakt van de wijze waarop deze functie structureel kan worden ingevuld. Bovendien wordt gewerkt aan het invullen van een verbeterd informatiebeveiligingsbeleid.

3. STAND VAN ZAKEN IN RISICO'S

3.1 Weerstandsvermogen in relatie tot financiële risico's

Risicomanagement is een natuurlijk en integraal onderdeel van de totale bedrijfsvoering binnen GGD IJsselland. Integraal risicomanagement levert een bijdrage aan het efficiënter en effectiever beheersen van de risico's en het realiseren van de organisatiedoelstellingen. In deze paragraaf worden de risico's voor GGD IJsselland financieel vertaald en vervolgens afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken. Daarmee ontstaat inzicht in het weerstandsvermogen van GGD IJsselland. Het weerstandsvermogen van GGD IJsselland bestaat uit de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen in de vorm van voorzieningen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om niet geraamde kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van uitvoering van het takenpakket.

In het AB van 18 december 2014 is het beleidskader Risicomanagement en weerstandsvermogen 2015-2018 vastgesteld. Het belangrijkste is dat risico's steeds gestructureerd worden geïnventarieerd en gemonitord. Jaarlijks vindt actualisatie plaats van de geïnventarieerde risico's. Hiervan wordt verslag gedaan in de najaarsbestuursrapportage. Het belangrijkste doel van risicomanagement is risico's beter beheersen. Door risico's jaarlijks te inventariseren en monitoren, is GGD IJsselland beter in staat tijdig maatregelen te nemen om te voorkomen dat risico's werkelijkheid worden en om de financiële gevolgen te beperken.

Bij het vaststellen van de notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2015-2018 is verder besloten tot het regelmatig evalueren van het weerstandsvermogen. Dat gebeurt aan de hand van de benodigde weerstandscapaciteit die volgt uit het risicoprofiel van GGD IJsselland. Ook is afgesproken dat de ratio voor het weerstandsvermogen voldoende is, ofwel 1,0 tot 1,4 keer de benodigde weerstandscapaciteit bedraagt.

3.2 Weerstandsvermogen

Het risicoprofiel is tot stand gekomen door voor elke afdeling de risico's te bepalen. Aan elk risico is een kans en financiële impact toegekend. Bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van een reëel scenario en van uitsluitend significante risico's. Rampen, bezuinigingen en kleine risico's worden niet meegenomen.

Bij een reëel scenario is een bedrag van € 382.000,- nodig om de risico's af te dekken. Zie voor een onderbouwing van de benodigde weerstandscapaciteit, het overzicht significante risico's (paragraaf 3.3). Waarbij de risico's die (gedeeltelijk) worden afgedekt door een bestemmingsreserve niet moeten worden meegerekend.

Voor een weerstandsvermogen met ratio 1 is de benodigde weerstandscapaciteit derhalve € 382.000,- en bij een ratio van 1,4 is dat € 534.800,-. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de huidige inzichten per oktober 2015 € 561.340,-. Deze bestaat uit de post onvoorzien met € 79.000,- en de algemene reserve met € 482.340,-. Dit betekent dat met een ratio van 1,47 het weer-

standsvermogen voldoende bedraagt en de organisatie de verwachte impact van haar risico's kan opvangen, zonder dat dit hoeft te leiden tot beleidsaanpassingen.

Daarnaast kent GGD IJsselland een aantal bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserve	Benodigd	1 januari 2016
Maatwerk en projecten*	€ 233.000,-	€ 173.400,-
PGA		€ 486.253,-
SOA Sense		€ 46.500,-
Reserve Masterplan		€ 588.500,-

* Sinds 2013 is in de tarieven van de GGD voor maatwerk en projecten een opslag verwerkt voor dekking van risico's i.v.m. het tijdelijke karakter van het werk. De risicocomponent in het tarief wordt gereserveerd voor dekking van eventuele frictiekosten die kunnen voortvloeien uit taken die de GGD op verzoek van gemeenten of andere klanten levert. De benodigde omvang is aangepast op basis van het geactualiseerd risicoprofiel per september 2016.

3.3 Overzicht significante risico's

Jaarlijks komt in deze paragraaf een geactualiseerd risicoprofiel terug, conform het beleidskader Risicomanagement in de vorm van een top 10 risico's. Vanwege het geringe aantal risico's in de risicoklasse 'Urgent' is er voor gekozen om een overzicht te maken van de significante risico's en de risico's die geheel of gedeeltelijk afgedekt worden door een bestemmingsreserve.

1. Faillissement van toeleveranciers; implementatiekosten en inwerken van medewerkers als gevolg van het wegvallen van 1 toeleverancier

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 150.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met andere GGD'en om gezamenlijk diensten aan te besteden. Bij het afsluiten van contracten worden bepalingen opgenomen die continuïteit van de dienstverlening waarborgen.

2. Claims en juridische procedures; claims van derden of niet inbare claims bij derden

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 100.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Negatief uitvallende uitspraken leiden direct tot kosten c.q. te betalen bedragen op de balans. Het afsluiten van verzekeringen bij schade en aansprakelijkheid leidt tot het terugdringen van de verwachte impact.

3. Extra inzet van medewerkers bij uitbraak infectieziekte

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 82.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Infectieziektebestrijding heeft een personele formatie die voldoende is voor de dagelijkse taken. Bij een eventuele grote uitbraak van een infectieziekte is een sterk verhoogde personele inzet noodzakelijk. Naar verwachting vergoedt het rijk een deel hiervan, maar de GGD zal in die situatie ook zelf extra kosten moeten maken.

4. Boventallig personeel vanwege afnemende activiteiten en inkomsten binnen Maatwerk 4-19 jarigen JGZ

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 70.400,-
bestemmingsreserve

Maatregelen & Ontwikkelingen: Sinds 2013 is in de tarieven van de GGD voor maatwerk en projecten een opslag verwerkt voor dekking van risico's i.v.m. het tijdelijke karakter van het werk. De risicocomponent in het tarief wordt gereserveerd voor dekking van eventuele frictiekosten die kunnen voortvloeien uit taken die de GGD op verzoek van gemeenten of andere klanten levert. Kosten als gevolg van dit risico komen ten laste van de bestemmingsreserve Maatwerk en projecten. Naast het continu acquireren voor nieuwe opdrachten, wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel.

5. Boventallig personeel vanwege beëindiging contract met Politie voor verrichten diensten forensische geneeskunde

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 50.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: de aanbesteding door de nationale politie van medische arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek is medio 2015 gestaakt. Weliswaar is een contract voor onbepaalde tijd afgesproken maar deze kent een opzegtermijn van zes maanden. Hierdoor bestaat een risico op bovenformatie. Om deze te beperken wordt voor zover mogelijk gewerkt met freelancers. Landelijk wordt ingezet op het kwantificeren van forensische geneeskunde als overheidstaak.

6. Boventallig personeel vanwege afnemende activiteiten en inkomsten binnen projecten KEC

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 45.500,-

Bestemmingsreserve

Maatregelen & Ontwikkelingen: Sinds 2013 is in de tarieven van de GGD voor maatwerk en projecten een opslag verwerkt voor dekking van risico's i.v.m. het tijdelijke karakter van het werk. De risicocomponent in het tarief wordt gereserveerd voor dekking van eventuele frictiekosten die kunnen voortvloeien uit taken die de GGD op verzoek van gemeenten of andere klanten levert. Kosten als gevolg van dit risico komen ten laste van de bestemmingsreserve Maatwerk en projecten. Naast het continu acquireren voor nieuwe opdrachten, wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel.

7. Boventallig personeel vanwege afnemende dienstverlening aan Publieke Gezondheid Asielzoekers

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 0,-

Bestemmingsreserve

GGD IJsselland verzorgt voor COA de activiteiten m.b.t. Publieke Gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA). Daarnaast coördineert GGD IJsselland de afstemming met COA en gemeenten en de gezondheidsvoorlichting voor asielzoekers in Oost Nederland. Deze taken zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen COA, GGD-GHOR Nederland en de vijf GGD'en in Oost-Nederland en worden betaald door COA. Door ontwikkelingen in aantallen en (tijdelijke) opening dan wel sluiting van asielzoekerscentra is PGA een moeilijk te beheersen taak voor GGD IJsselland. Om risico's op te kunnen vangen is een bestemmingsreserve PGA gevormd. Daarnaast wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel.

4. STAND VAN ZAKEN IN HET GELD

De financiële paragraaf in deze rapportage geeft een toelichting op hoofdlijnen en maakt de verbinding met de indeling van de programmabegroting 2016.

4.1 Algemeen financieel beeld 2016

Voor het exploitatiejaar 2016 wordt een voordelig saldo van € 773.000 verwacht. Voor de GGD is dit een fors resultaat. Belangrijk is om dit saldo in het juiste perspectief te plaatsen. Een groot deel van het saldo bestaat uit reeds bekende ruimte binnen de begroting met daarnaast een positief saldo met betrekking tot incidentele projecten. Per saldo resteert dan het resultaat op de reguliere activiteiten. In grote lijnen is het saldo als volgt samengesteld:

a. Reeds bekende ruimte :	
- Saldo jaarrekening 2015 (nog te bestemmen deel)	€ 157.000
- Begroot voordelig saldo JGZ 0 – 18 (toelichting zie paragraaf 4.4.1.)	€ 162.000
Totaal	€ 319.000
b. Incidentele projecten;	
- Toerekening uren binnen de bestaande formatie	€ 60.000
- Dekking overhead	€ 110.000
Totaal	€ 170.000
c. Saldo overige mutaties m.b.t. reguliere activiteiten	€ 284.000

De toelichting op het saldo wordt verder in deze financiële paragraaf uitgewerkt op basis van de onderdelen uit de programmabegroting. Door deze systematiek wordt een consequente lijn doorgetrokken vanuit de begroting die uiteindelijk ook in de jaarrekening zal worden gehanteerd. Hierdoor kan de ontwikkeling binnen de begrotingsonderdelen goed worden gevolgd.

4.2 Actualisering Voorjaarsbestuursrapportage 2016

In de voorjaarsbestuursrapportage zijn een aantal financiële knelpunten gemeld tot een totaalbedrag van € 730.000 waarvoor op dat moment geen dekking binnen de reguliere begroting beschikbaar was. In de voorjaarsbestuursrapportage werd voorgesteld een deel van dit knelpunt uit het voordelig rekeningsaldo 2015 te dekken.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 23 juni 2016 is een bestemming gegeven aan het rekeningsaldo 2015 van € 601.000 t.w.;

- Reservering van € 420.000 voor het individueel keuzebudget.
De reservering betreft vakantiegeld wat in 2016 is opgebouwd maar wordt uitbetaald in 2017. Ingevolge de geldende regelgeving moet deze verplichting in z'n geheel in de exploitatie 2016 worden verwerkt. Zie voor verder toelichting paragraaf 4.4.3 onderdeel c.
- Toevoeging aan de reserve publieke gezondheidszorg asielzoekers € 24.000
- Het restant ad. € 157.000 voorlopig te reserveren en daar in het najaar een bestemming aan te geven.

In de najaarsbestuursrapportage is het restant-rekeningsaldo 2015 als onbestemde financiële ruimte verwerkt. Daarnaast zijn de knelpunten uit de voorjaarsbestuursrapportage als volgt verwerkt:

IJsselland

- Tijdelijke huisvesting;
Het tekort op de tijdelijke huisvesting was geraamd op € 84.000. In deze tussenrapportage is een te verwachten nadeel van € 103.000 verwerkt. Het verschil wordt veroorzaakt door kosten van diverse (kleine) werkzaamheden voor afwerking van het gebouw en kleine aanschaffingen met betrekking tot de inrichting. De extra kosten worden beschouwd als exploitatiekosten vanwege de geringe omvang en mede omdat het investeringskrediet met betrekking tot de renovatie in principe is afgesloten.
- Loon- en pensioenpremie ontwikkeling.
Geraamd op € 135.000. De omvang van dit knelpunt is gebaseerd op een inschatting. Het effect van deze ontwikkelingen is verwerkt in de budgetten voor de loonkosten. De ontwikkeling van de loonkosten wordt door een groot aantal variabelen beïnvloed waardoor het effect van specifiek cao index en pensioenpremie niet binnen een kort tijdsbestek is te bepalen. In dit kader wordt vooralsnog uitgegaan van het geraamde bedrag.
- Kwartiermaker ICT.
De totale kosten hiervoor waren geraamd op € 91.000. Deze raming was gebaseerd op inzet over meerdere jaren. Voor 2016 wordt rekening gehouden met € 35.000.

Bovenstaande knelpunten uit de voorjaarsnota, van in totaal € 273.000 zijn verwerkt in de najaarsbestuursrapportage. Voor de (gedeeltelijke) dekking hiervan wordt voorgesteld het restant-rekeningsaldo 2015 aan te wenden. Dit saldo valt vrij in het onderdeel algemene baten en lasten.

4.4 Resultaat uit programma's en producten 2016

In onderstaande tabel zijn de resultaten per begrotingsonderdeel weergegeven;

Begrotingsonderdeel	voordeel	Nadeel
Programma's		
Gezondheid	401.000	
Service & Samenwerking	47.000	
Algemene baten en lasten	325.000	
Totalen	773.000	

In paragraaf 4.1 is het algemene financiële beeld weergegeven. De belangrijkste afwijkingen in de programma's en producten worden in de volgende paragrafen nader toegelicht. Hierbij wordt alleen stilgestaan bij belangrijke financiële knelpunten en ontwikkelingen

4.4.1 Programma Gezondheid

JGZ 0-18

€ 394.000 voordelig

De exploitatieopzet van de JGZ was in de oorspronkelijke begroting van de GGD nog gebaseerd op het onderscheid tussen JGZ 4 – 18 en JGZ 0 -4. Met name de flexibele inzet van personeel en ontwikkeling van een uniforme werkwijze vormde ook al in voorgaande jaren een administratief probleem om de diverse financieringsstromen te monitoren.

In 2016 is met ingang van 1 september de nieuwe werkwijze voor de gehele JGZ 0 – 18 integraal geïmplementeerd. Op personeel gebied betekent dit o.a. dat de bezetting van de teams opnieuw is ingedeeld. Inhoudelijk betekent dit o.a. dat activiteiten uit het maatwerkpakket nu binnen het basista-

kenpakket worden uitgevoerd en niet meer expliciet worden geregistreerd. Voor de afrekening van het maatwerk over 2016 wordt derhalve een aparte afspraak met de gemeenten gemaakt. De besprekingen hierover zijn in een vergevorderd stadium. De deelnemende gemeenten zijn hierover in een brief geïnformeerd.

Financieel technisch betekenen de ontwikkelingen ook dat in 2016 de budgetten met betrekking tot JGZ 0 – 18 zijn samengevoegd en ingedeeld op basis van de ontschottingsbegroting zoals die is opgesteld voor de businesscase JGZ 0 – 18. Daarom kan geen onderscheid meer worden gemaakt tussen de diverse financieringsstromen. Deze aanpassingen zijn meegenomen in de begrotingswijziging die voortvloeit uit deze rapportage

Voor 2016 wordt een voordelig resultaat van € 394.000 verwacht, ten opzichte van het oorspronkelijke budget dat in de programmabegroting 2016 is opgenomen. Zoals eerder gemeld is hierin een voorzien voordeel van € 162.000 verwerkt.

Dit voorziene voordeel is uit het volgende ontstaan: binnen de exploitatie JGZ 0 – 4 is voor 2016 een voordelig resultaat van € 420.000 voorzien. Dit is een structureel saldo wat conform de besluitvorming voor volgende jaren is verdisconteerd in de te betalen bijdrage aan JGZ 0 – 18. Daarnaast is, zoals afgesproken, in 2016 het laatste deel van de voorfinanciering van het ondernemingsplan (groot € 258.000) aan de deelnemende gemeenten terugbetaald. Er resteert dus een nog een voordeel van € 162.000.

Het restant van het voordelig resultaat bedraagt € 232.000. Zoals aangegeven is 2016 zowel inhoudelijk als financieel technisch een overgangsjaar waarin zich veel bewegingen voordoen omdat tijdens het boekjaar een nieuwe werkwijze is ingevoerd.. Daarnaast kan het restant-saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

- Niet benut deel van de post onvoorziene uitgaven binnen de begroting van JGZ 0 – 18 (voordeel € 77.000)
- Nog niet kunnen realiseren van de taakstelling in de doorbelaste kosten voor bedrijfsvoering (na-deel € 55.000)
Nog niet duidelijk is of deze taakstelling door bedrijfsvoering structureel zal worden gerealiseerd. Voor volgend jaar is dit een aandachtspunt.
- Inkomsten uit incidentele projecten (voordeel € 80.000).
- Voordeel in overige personeelslasten; dit betreft voornamelijk een voordeel op studie- en opleidingskosten (voordeel € 105.000).
- Diverse kleinere bijstellingen (voordeel € 25.000)

De (voordelige) resultaten worden vooralsnog als incidenteel beschouwd. In 2017 is er voor de eerste keer sprake van een volledig jaar waarin conform de nieuwe werkwijze wordt gewerkt en waarbij de opgestelde ontschottingsbegroting als financieel kader zal dienen. Verwacht wordt dat ook in 2017 en 2018 nog sprake zal zijn van incidentele (frictie)kosten waarvan vooralsnog wordt uitgegaan dat die binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen.

De verwachting is dat in 2019 sprake zal zijn van een structureel beeld met betrekking tot de werkwijze en financiën.

Infectieziektebestrijding

€ 21.000 voordelig

Het voordeel in de exploitatie van infectieziektenbestrijding is ontstaan door vrijval van vacatureruimte. In het saldo zijn de kosten van een arts-in opleiding in (tijdelijke) dienst verwerkt waarvoor geen volledig dekkende subsidie is verkregen. Door de systematiek van subsidiëring ontstaat hierdoor in 2016 in tegenstelling tot vorig jaar slechts een klein tekort in de dekking van de kosten.

Technisch Hygiënische Zorg (THZ)

€ 39.000 voordelig

Voor 2016 is rekening gehouden in de formatie met een vermindering van activiteiten met betrekking tot inspecties kinderopvang ten gevolge van de gewijzigde regelgeving. Binnen de klassieke THZ is

hierdoor bestaande vacatureruimte nog niet ingevuld, in verband met heroriëntatie op deze taak. Met betrekking tot de te verwachten inkomsten is een inschatting gemaakt.

Met ingang van 2015 is de nieuwe taak toezicht WMO aan technisch hygiënische zorg toegevoegd. Voor het uitvoeren hiervan is de capaciteit van het team aangepast. Eind 2016 zal een DVO worden opgesteld met structurele afspraken.

Op basis van de huidige aannames wordt er vooralsnog van uitgegaan dat er overall een voordelig saldo in 2016 zal ontstaan.

Reizigersvaccinatie

€ p.m

In de afgelopen jaren is de omzet van de reizigersvaccinatie gedaald. Ook voor 2016 lijkt het erop dat deze tendens zich voortzet. Tot nu toe is er sprake van een lichte daling. Er wordt zoveel mogelijk op de ontwikkelingen geanticipeerd, voornamelijk door aanpassing van de personele capaciteit. De flexibiliteit is echter beperkt. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat de ontwikkelingen binnen de exploitatie van de reizigersvaccinatie kunnen worden opgevangen.

Medische Milieukunde

€ 16.500 nadelig

Evenals voorgaand jaar wordt voor 2016 een tekort op de exploitatie van de medische milieukunde verwacht. Het tekort betreft 50% van het totale tekort. Door regio Twente, voor wie deze taak door GGD IJsselland wordt uitgevoerd, wordt eveneens voor 50% in het tekort bijgedragen. Het tekort ontstaat doordat de omvang van de werkzaamheden niet past binnen de capaciteit van het team. Met regio Twente worden gesprekken gevoerd om tot een structureel sluitende exploitatie te komen.

Seksuele Gezondheid

€ 24.000 nadelig

Door bepalingen in de overeenkomsten met de laboratoria wordt een negatief resultaat verwacht. Voor 2017 en de daarop volgende jaren zijn nieuwe overeenkomsten afgesloten. Voor deze taak is in voorgaande jaren een egaliseringsreserve gevormd. In 2016 wordt hier over beschikt om het tekort te dekken. De beschikking over de reserve is verantwoord (ingevolge de regelgeving uit het BBV) onder het onderdeel algemene baten en lasten. Per saldo betekent dit dat deze taak geen nadelige invloed heeft op het uiteindelijke exploitatieresultaat van de GGD.

Overige

€ 12.500 nadelig

Het resterende saldo bestaat uit diverse kleinere posten die niet nader worden toegelicht.

4.4.2 Programma Service & Samenwerking

Diverse posten

€ 47.000 voordelig

Het voordelig saldo bestaat deels (€ 20.000) uit vrijval van het budget voor daadwerkelijk inzet rampen & crisisbeheersing waarvan wordt verwacht dat dit voor 2016 niet geheel zal worden benut. Dit betreft een inschatting waarvan het uiteindelijke resultaat afhankelijk is van het aantal calamiteiten dat nog in het laatste kwartaal 2016 zal plaatsvinden.

Het restant- saldo op dit programma wordt veroorzaakt door vrijval van vacatureruimte. De vacatures zijn tijdelijk extern ingevuld. Op basis van de geldende regelgeving worden de kosten daarvan onder algemene baten en lasten (kostenplaatsen) verantwoord.

4.4.3 Algemene baten en lasten

a. Bedrijfsvoering

€ 173.000 voordelig

Tot dit onderdeel behoren de resultaten op kapitaallasten (met name afwijking in rentetoe rekening), overige personeelslasten, huisvesting, administratie en algemeen beheer, automatisering en perso-

nele inzet bedrijfsvoering. Financieel technisch worden de resultaten van bedrijfsvoering onder de noemer "saldo kostenplaatsen" in de begrotingswijziging verwerkt en niet apart inzichtelijk gemaakt. Voor de toelichting wordt dit onderscheid wel gemaakt.

Overige personeelslasten, € 66.000 voordelig.

Op dit onderdeel valt de (centrale) post ziekteverzuim van € 66.000 vrij. De kosten van vervanging i.v.m. ziekteverzuim worden op de diverse afdelingen rechtstreeks verantwoord en worden niet aan het centrale budget toegerekend. Op dit onderdeel valt deze post dus in z'n geheel vrij en vormt naast een aantal kleinere afwijkingen het grootste deel van het voordelig saldo op dit onderdeel.

Huisvesting, € 103.000 nadelig.

In 2016 wordt de renovatie van het kantoorgebouw aan de Zeven Alleetjes afgerond. In de vergadering van het algemeen bestuur is een tussenrapportage vastgesteld met betrekking tot de investering in het kantoorgebouw aan de Zeven Alleetjes. Het investeringsbudget is vastgesteld op afgerond € 5,4 miljoen. Op basis van de huidige stand van zaken kan worden geconcludeerd dat dit budget niet zal worden overschreden.

Met betrekking tot de exploitatie is in de voorjaarsbestuursrapportage 2016 gemeld dat een tekort wordt verwacht van € 84.000. Dit tekort wordt, zoals reeds in rapportages met betrekking tot de renovatie en de voorjaarsbestuursrapportage is vermeld, voornamelijk veroorzaakt door rentekosten. De kosten komen bij het onderdeel bedrijfsvoering op de kostenplaatsen "kapitaallasten" en "huisvesting" tot uitdrukking. De resultaten van deze kostenplaatsen vormen gesaldeerd het resultaat op huisvesting. Per saldo een tekort van € 103.000. Een nadeel ten opzichte van de raming in de voorjaarsnota van € 19.000. Dit nadeel wordt veroorzaakt door incidentele kosten met betrekking tot de inrichting die ten laste van de exploitatie zijn gebracht. Binnen bedrijfsvoering wordt dit nadeel voldoende gecompenseerd door voordelige saldi op overige onderdelen binnen de bedrijfsvoering van de GGD.

Administratie en algemeen beheer, € 170.000 voordelig.

Het voordelig saldo wordt met name veroorzaakt door aanvullende dekking van overhead. In de oorspronkelijk vastgestelde begroting wordt alle structurele overhead in principe gedekt uit de beschikbare financieringsstromen. Door met name incidentele projecten wordt aanvullende dekking gegeneerd (€ 108.000) waarmee in de structurele begroting geen rekening is gehouden.

Daarnaast nemen in de loop van het jaar de werkzaamheden binnen de reguliere activiteiten toe. Dit hangt voornamelijk samen met de activiteiten binnen de taak technisch hygiënische zorg. De inkomsten uit inspecties kinderopvang zijn structureel behoeftig geraamd, daarnaast is de nieuwe taak toezicht WMO opgestart.

Door afname van het aantal projecten wordt verwacht dat deze incidentele inkomsten de komende jaren zullen afnemen.

Overige, € 40.000 voordelig..

Dit restant-saldo bestaat uit diverse kleinere afwijkingen. In dit saldo is o.a. afwikkeling, groot € 16.000 voordelig, met de belastingdienst van heffingen over voorgaande jaren verwerkt. De overige afwijkingen worden niet nader toegelicht.

b. Kostenplaatsen

€ 48.000 nadelig

Voor alle afdelingen van de GGD organisatie zijn kostenplaatsen in de administratie ingericht. Hier worden kosten op verantwoord die niet direct aan de producten (en daarmee programma's) kunnen worden toegerekend. De toerekening van de kostenplaatsen aan producten vindt plaats op basis van voorcalculatorische tarieven. Het nadelig saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten van de ICT kwartiermaker en kosten van langdurige ziekte. De kosten van de ICT kwartiermaker zijn gemeld in de voorjaarsbestuursrapportage 2016. Verwacht wordt dat de kosten in 2016 € 35.000 bedragen. Hiermee is in de begroting geen rekening gehouden. Het restant van het nadelig saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten, groot € 25.000 van langdurig ziekteverzuim. Deze kosten worden

niet gedekt uit het centrale budget voor ziekte verzuim maar uit de risicoreserve (onderdeel algemeen).

c. Algemeen

€ 200.000 voordelig

Onder deze noemer valt de post onvoorzien (€ 79.000) en het restant voordelig saldo van de jaarrekening 2015 (€ 157.000). De post onvoorzien wordt in stand gehouden voor het laatste kwartaal 2016., Het saldo van de jaarrekening 2015 is toegelicht in paragraaf 4.2

Op dit onderdeel worden ook beschikkingen over reserves verantwoord, totaal € 49.000. Voor 2016 worden beschikkingen verwacht over de risicoreserve (€ 25.000) en de egalisatiereserve SOA SENSE (€ 24.000). Dit is nader toegelicht in paragraaf 4.4.3 onderdeel b en paragraaf 4.4.1.

Het restant van het saldo bestaat uit diverse kleinere bijstellingen die niet nader worden toegelicht. Financieel technisch wordt onder algemene baten en lasten ook de verplichting met betrekking tot de uitkering van het vakantiegeld ten gevolge van de invoering van het individueel keuzebudget. Bij de bestemming van het rekeningsaldo 2015 is hiervoor € 420.000 gereserveerd. De commissie BBV heeft bepaald dat deze verplichting, die feitelijk in 2017 moet worden uitbetaald, in de jaarrekening 2016 als kortlopende schuld moet worden verantwoord. Voor het saldo van de exploitatie 2016 heeft dit geen gevolg. De verplichting wordt gedekt door beschikking over de hiervoor gevormde reserve.

4.5 Projecten met een beperkte looptijd

In 2016 zijn 14 projectmatige activiteiten met een beperkte looptijd onderhanden, waarvoor in de begroting een budget wordt geraamd. De totale omvang hiervan bedraagt afgerond € 1 mln. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van projecten in 2016.

In het overzicht is het project masterplan JGZ vermeld. Dit project loopt van 1 juli 2015 tot

1 juli 2017. Binnen dit project worden de kosten verantwoord die noodzakelijk zijn voor implementatie van de nieuwe werkwijze JGZ 0 – 18. Verwacht wordt dat het project binnen de beschikbare financiële kaders kan worden uitgevoerd.

4.6 Investerings

Voor 2016 worden de volgende investeringskredieten geraamd.

- ICT voorzieningen kantoorgebouw Zeven Alleetjes € 76.000.

In het gerenoveerde kantoorgebouw zijn presentatie beeldschermen aangebracht en is daarnaast een aanwezigheidssysteem geïnstalleerd. Deze voorzieningen worden beschouwd als reguliere voorzieningen onafhankelijk van de renovatie en zijn derhalve niet in de investering van de renovatie meegenomen. De structurele lasten die hier uit voortvloeien kunnen binnen de bestaande dekking voor de overheadkosten worden opgevangen.

- Aanschaf mobiele telefonie € 8.000.

Het gebruik van mobiele telefonie is gefaseerd ingevoerd. In 2016 is de laatste investering voorzien. De structurele lasten kunnen binnen de bestaande budgetten worden gedekt.

- Investerings ten gevolge van de overname van de gehoorscreening in het werkgebied van Carinova € 80.000.

Met ingang van 1 september 2016 is de gehoorscreening binnen het werkgebied van Carinova niet meer uitbesteed en worden deze werkzaamheden door medewerkers van de GGD uitgevoerd. Voor de overgang is een businesscase geschreven waarin ook rekening is gehouden met aanschaf van apparatuur. De overgang verloopt budgettair-neutraal.

- Aanschaf koelkasten JGZ 0 – 18 € 17.000.

In 2016 zijn een aantal koelkasten die in gebruik zijn op de CB locaties vervangen. De structurele kosten worden gedekt binnen de begroting van JGZ 0 – 18.

- Huisvesting € 2.7 mln.

In 2016 wordt het resterende krediet geraamd voor de renovatie van het kantoorgebouw. Hierbij is rekening gehouden met de wijzigingen die in de vergadering van het algemeen bestuur van 23 juni 2016 zijn besproken. Voor de netto investering wordt nu uitgegaan van afgerond € 5,4 mln. Hiervan is tot en met 2015 € 2,7 mln. besteed.

Op basis van het huidige inzicht wordt er van uitgaan dat de afronding van de renovatie niet tot grote afwijkingen op het beschikbare krediet zal leiden.

4.7 Prognose 2017 en verder

Ontwikkelingen.

De belangrijke ontwikkelingen in 2017 en verder zullen in elk geval in het teken staan van tussenevaluatie van de begrotingen voor JGZ en huisvesting van de GGD in het gerenoveerde kantoor.

Het volume (€ 12,5mln) van de exploitatie met betrekking tot JGZ omvat ruim de helft van de totale begroting van de GGD. Verwacht wordt dat deze begroting ook in 2017 nog volop aan mutaties onderhevig zal zijn vanwege het ontbreken van ervaringscijfers. Dit moet de komende jaren worden opgebouwd. Dit betekent ook een risico voor het uiteindelijke resultaat. Op basis van de huidige inzichten verwachten wij evenwel dat de mutaties niet tot een overschrijding van de financiële kaders zullen leiden.

Met betrekking tot de exploitatiebegroting voor de huisvesting van de GGD geldt feitelijk hetzelfde. In tegenstelling tot de JGZ-begroting is de begroting voor de huisvesting niet gebaseerd op bestaande gegevens die zijn aangepast aan de nieuwe omstandigheden. Er is sprake van een geheel nieuw gebouw waarvan het totaal oppervlak ook nog eens fors is afgenomen. Met name ten aanzien van het energieverbruik is sprake van inschattingen. Op dit moment kan hierover nog geen oordeel worden gegeven.

Structurele gevolgen van de resultaten uit deze rapportage.

Het verwachte resultaat wordt vooralsnog beschouwd als incidenteel. Met betrekking tot de JGZ exploitatie evenals de huisvesting kan over de toekomstige kosten op dit moment geen definitief oordeel worden gegeven.

Het resultaat op de overige onderdelen bestaat hoofdzakelijk uit vrijval van vacatureruimte en aanvullende inkomsten uit incidentele projecten.

Overige ontwikkelingen voor 2017 en verder.

Met ingang van 2017 wordt nieuwe regelgeving inzake het opstellen van de begroting van kracht. De aanpassing van het Besluit Begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is voor de gemeenten al voor de begroting 2017 van toepassing. Voor gemeenschappelijke regelingen moet de begroting 2018 conform de nieuwe regelgeving worden opgesteld. De nieuwe regelgeving betekent met name voor de verwerking van de overheadkosten een aanpassing. De nieuwe regelgeving vergt een aanpassing van de indeling van de programmabegroting.

Met ingang van 2017 wordt het Individueel Keuzebudget (IKB) ingevoerd. Medewerkers kunnen dan zelf bepalen wanneer opgebouwde (loon) reserveringen zoals o.a. vakantiegeld en eindejaarsuitkering worden uitbetaald. Nieuw is dat het bovenwettelijk verlof van 14,4 uur op jaarbasis bij een volledige betrekking aan het IKB is toegevoegd. Tot nu zijn deze uren als verlofuren gebruikt. Door toevoeging aan het IKB kan de medewerker er voor kiezen deze uren uit te laten betalen. Voor GGD IJsselland betekent dit een verhoging van de loonkosten. Het maximale risico is berekend op € 144.000. De uiteindelijke omvang van de extra kosten zal worden bepaald door de wijze waarop de individuele medewerker hierover gaat beschikken. Het is ook nog mogelijk de uren weer aan het verlof toe te voegen. De verwachting is wel dat het grootste deel zal worden uitbetaald.

Momenteel wordt de vervanging van het personeelssysteem en het financieel systeem voorbereid.

Eind 2017 lopen de contracten van het personeel en financieel (P&F) systeem af. Bovendien blijkt uit externe oriëntatie, dat de huidige systemen gedateerd zijn. Vervanging van de huidige systemen is derhalve wenselijk en onvermijdelijk. Dit is een forse en daarmee risicovolle ingreep in het hart van onze ICT architectuur. De nieuwe systemen leiden naar verwachting tot betere en efficiëntere personele en financiële werkprocessen. De vervanging van de systemen leidt tot extra kosten vanwege de inrichting van het nieuwe systeem, interne opleidingen en het tijdelijke dubbel gebruik van de oude en nieuwe systemen.

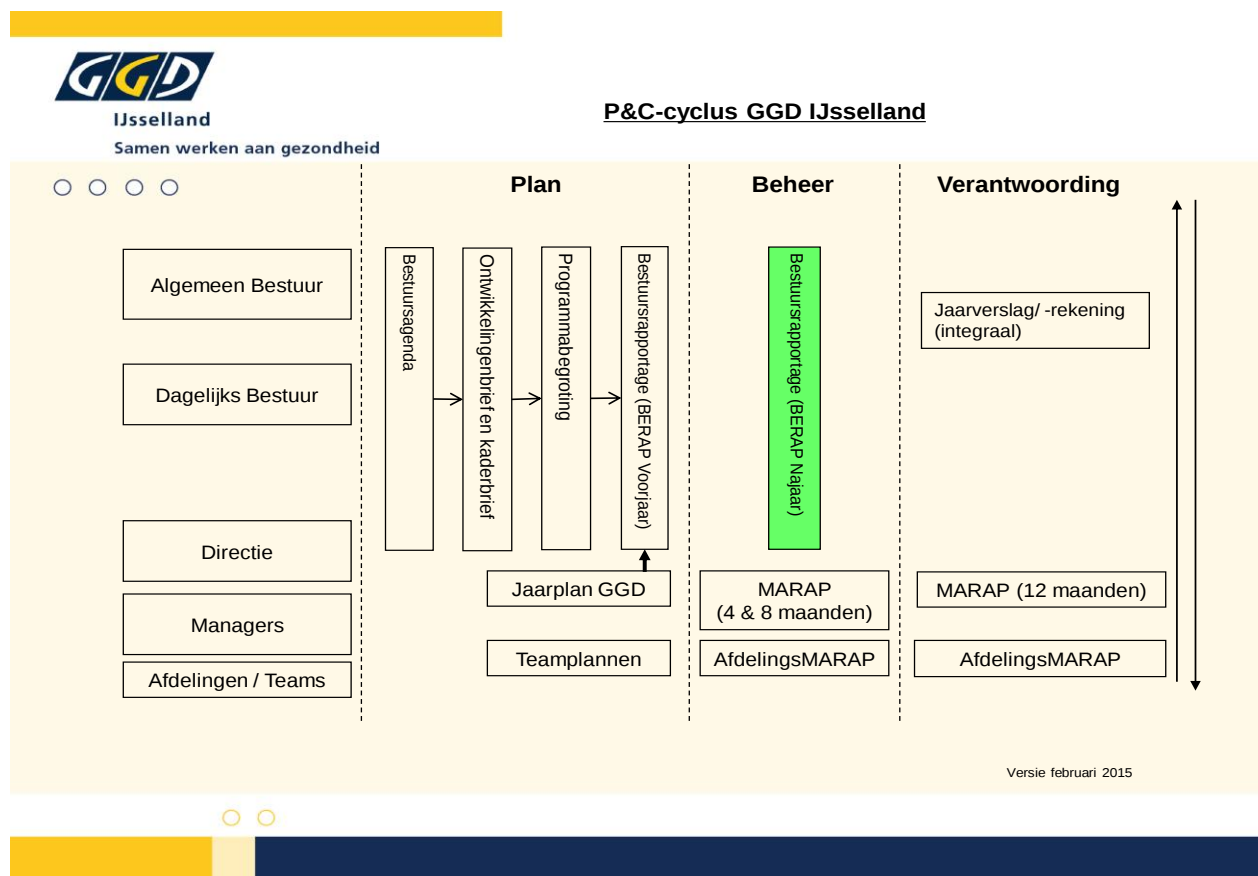
Momenteel vindt zeer beperkt onderhoud van de huidige systemen plaats, in afwachting van het nieuwe systeem. Dit levert incidentele onderuitputting op binnen de bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio, die een deel van deze eenmalige kosten kan dekken. Op basis van de huidige inzichten denkt bedrijfsvoering aanvullend € 100.000 nodig te hebben. Het P&F- systeem dient zowel de Veiligheidsregio als de GGD. In gevolge van de overeenkomst gemene rekening betekent dit € 45.000 (incidenteel) ten laste van de GGD. In de tussenrapportages 2017 zal hiervoor dekking worden aangegeven.

Bijlage 1: Het instrument Bestuursrapportage

GGD IJsselland rapporteert twee keer per jaar aan haar bestuur over de uitvoering van haar dienstverlening. De Bestuursrapportage in het voorjaar informeert het bestuur over de voorgenomen activiteiten in het betreffende jaar (het jaarplan 2016) en geeft aan in hoeverre de activiteiten uitgevoerd kunnen worden binnen de gestelde financiële kaders (de programmabegroting). Omdat de programmabegroting voor GGD IJsselland ruim voor aanvang van het boekjaar wordt vastgesteld, is bijstelling op actuele ontwikkelingen vaak noodzakelijk. In de Voorjaarsbestuursrapportage 2016 zijn de autonome ontwikkelingen, ontwikkelingen in het bestaande beleid en nieuwe ontwikkelingen geschetst.

De bestuursrapportage in het najaar (huidig document) geeft een tussenstand over uitgevoerde activiteiten en de uitwerking van de (bestuurlijke) ambities en opdrachten/gestelde doelen over de maanden januari tot en met augustus 2016.

De bestuursrapportage is onderdeel van de planning- en control-cyclus van GGD IJsselland, zoals deze in onderstaand schema wordt weergegeven.

Bijlage 2: Projecten

Overzicht projecten 2016

Proj.nr.	Omschrijving project	Restant subsidie 2015	Subsidie 2016 of beschikking	Totaal beschikbare subsidie 2016
	Projecten KEC			
7211	Loverboys		20.000	20.000
7220	Coördinatie en procesmanagement CJG Dalfsen		8.528	8.528
7220	VCJG Deventer		35.776	35.776
7233	Raalte gezond	1.665	29.000	30.665
7237	Coördinatie Zwolle Gezonde Stad		55.000	55.000
7270	Jeugdimpuls		30.508	30.508
7271	Samen Verder Groeien	100.147		100.147
7281	Gezond in Deventer (zgn. gids gelden)	70.817	72.000	142.817
7288	Onderzoek Steenwijkerland	4.174		4.174
7289	Projectleider Gezonde School		7.866	7.866
7291	Gezond in voorstad		100.000	100.000
	GGD academy		12.000	12.000
	Projecten JGZ			
7284	Masterplan JGZ (gedekt uit reserve Masterplan)	435.000*		435.000
	Projecten OGGZ			
7202	- Calamiteitenreserve Dak- en thuislozen (Verpleegkundigen spreekuur/spuitomruil)		40.000	40.000
	Totaal projecten incidenteel	611.803	410.678	1.022.481
	Projecten OGGZ\ DVO			
6323	Centrale Toegang		900.952	900.952
6327	Team VIA		469.672	469.672
6325	Team Zwerfjongeren		129.889	129.889
6324	Bemoeizorg Jeugd		200.986	200.986
	Totaal projecten structureel	0	1.701.499	1.701.499

* In voorgaande jaren is voor dit project een reserve gevormd. Dit bedrag betreft dus geen restant-subsidie maar wordt volledigheidshalve hier wel vermeld als financieringsbron.

